

Звіт про результати опитування студентів на тему «Адаптація студентів I курсу до умов навчання в РДГУ»

З метою виявлення мотивів щодо вступу на навчання в РДГУ та особливостей адаптації студентів I курсу до умов навчання в університеті було проведено анкетування, в якому взяли участь 382 респонденти з усіх факультетів.

Всього було опрацьовано 358 анкет, в яких були заповнені всі відповіді запитання.

1. На питання **«Звідки Ви дізнались про РДГУ?»** опитувані назвали такі джерела інформації, як

вебсайт РДГУ	- 63,7%
друзі і знайомі (передусім студенти та випускники РДГУ)	- 63,7%
родичі	- 34,1%
онлайн-конференції (дні відкритих дверей)	- 21,8%
реклама (ЗМІ, біл-борди, надіслані в освітні заклади рекламні матеріали)	- 18,7%
шкільні вчителі	- 13,4%

Відповіді респондентів засвідчили зростання значення інформаційних технологій, а також спілкування з найближчими людьми умовах карантину. У порівнянні з минулим роком число студентів, які довідалися про особливості університету з веб-сайту зросло на 10%. Досить результативними виявились онлайн-зустрічі (21,8% студентів отримали потрібну інформацію у цей спосіб). У цьому році більше інформації вступники отримали від найближчого оточення (рідних, друзів, знайомих, у тому числі від студентів і випускників університету) – число таких респондентів збільшилось на 9,3%.

2. Відповіді на питання **«Чому Ви обрали РДГУ серед інших вищих навчальних закладів?»** дали змогу виявити такі причини:

схвальні відгуки про заклад від родичів або знайомих	- 39,4%
знаходиться близько від дому	- 33,8%
бажання отримати хорошу професійну підготовку	- 27,3%
зацікавила інформація в Інтернеті	- 21,8%
в РДГУ навчаються друзі і знайомі	- 20,7%
сподівання на отримання державного місця	- 12,6%
бажання отримати диплом державного закладу	- 11,5%

Отримані відповіді засвідчили посилення у мотивації молодих людей щодо вибору РДГУ ролі думки найближчого оточення (на 10,4%) та віртуального впливу (21,8%). Традиційно значущими мотивами залишились бажання наслідувати своїх батьків чи рідних та навчатись разом зі своїми друзями (родичами). Неабияке значення для студентів має можливість отримати належну професійну підготовку у державному освітньому закладі, вступити на навчання на державне місце та мати диплом державного закладу

3. На питання **«Чому Ви обрали спеціальність, за якою навчаєтесь?»** повідомили про такі причини вибору спеціальності:

дає змогу досягнути своєї мрії про професію	- 71,5%
вона є цікавою	- 40,5%
вона є перспективною	- 26,8%
після завершення навчання можна знайти роботу	- 26,8%
таку спеціальність отримали рідні або знайомі	- 12,5%
таку спеціальність обрали для вступу рідні або знайомі	- 7,8%
не визначились з відповіддю	- 6,9%

Як бачимо, більшість студентів керувались у виборі спеціальності своїми прагненнями (71,5%), інтересами (40,5%), життєвими перспективами (26,8%), можливістю працевлаштуватись після завершення навчання (26,8%). Досить значущим мотивом зробленого респондентами вибору був приклад їхніх рідних і знайомих (12,5%).

Відносно випадковим можна вважати мотив, який полягає у бажанні навчатись разом зі своїми рідними або друзями. Втім він не може свідчити про відсутність інтересу до обраної спеціальності. Проте варто звернути увагу на те, що 6,9% потрапили до вишу випадково, що вимагає подальшого вивчення навчальної мотивації студентів та зацікавлення їх майбутньою професією.

4. Відповіді на питання **«Які почуття ви переживали після зарахування до РДГУ?»** виявились традиційними і знаходились у континуумі від яскраво позитивних до дещо негативних модальностей:

радість	- 83,2%
щастя	- 55,0%
полегшення	- 51,7%
піднесення	- 31,0%
хвилювання	- 28,2%
сум	- 24,3%
побоювання	- 18,2%

Більшість студентів переживали радість і щастя. Водночас половина з них відчули полегшення від того, що вони зараховані до університету, а близько третьої частини – піднесення від того, що їх плани збулися. Водночас нові обставини навчання викликають у першокурсників хвилювання, сум і побоювання, що свідчить про необхідність допомоги з боку професорського-викладацького складу та студентського активу в адаптації до умов навчання в РДГУ.

5. У відповідях на питання **«Які Ваші очікування від навчання в РДГУ?»** опитувані повідомили, що сподіваються:

отримати якісну освіту	- 50,0%
підготуватись до професійної діяльності	- 44,4%
отримати можливість працевлаштування	- 26,8%
взяти участь у цікавому студентському житті	- 26,5%
спілкуватись з цікавими людьми	- 23,7%
навчатись за двома освітніми програмами (отримати дві спеціальності)	- 6,7%
отримати вищу освіту (отримати диплом)	- 5,8%

Отримані дані свідчать про перевагу в очікуванні першокурсників прагнень до здобуття якісної освіти та професійної підготовки та пов'язані з майбутніми планами щодо працевлаштування. Незважаючи на карантинні обмеження, студенти сподіваються на отримання можливості приєднатись до студентської спільноти та виявити свою активність у студентському житті, мати можливість для цікавого спілкування. Новим серед очікувань студентів виявилось очікування щодо отримання розширення меж своєї професійної підготовки за рахунок отримання другої спеціальності (така інформація є на вебсайті університету). Звертаємо увагу професорсько-викладацького складу на наявність студентів, не зацікавлених в отриманні конкретної професійної підготовки, що додатково підтверджує необхідність подальшого дослідження мотивації студентів до навчання.

6. Відповіді на питання **«З якими труднощами Ви стикнулись під час навчання в РДГУ?»** дали змогу виявити, що найскладнішими для опитуваних виявились:

нові вимоги до навчальної діяльності, зокрема:

- ✓ вищий рівень вимог до навчальної діяльності

(необхідність сприйняття і засвоєння великого обсягу навчального матеріалу, складність навчальних завдань збільшення частки самостійної роботи)	- 65,6%
✓ нові вимоги до підготовки та презентації навчальних завдань	- 43,5%
✓ нові форми і методи навчання та контролю навчальних досягнень	- 40,5%
відсутність достатньої орієнтації у новому освітньому середовищі	- 34,3%
відсутність друзів у новому середовищі	- 28,5%
необхідність звикати до новоутвореної студентської групи та налагоджувати нові відносини	- 26,3%
нові умови проживання	- 15,1%
необхідність самостійно розв'язувати питання	- 12,1%
не стикаються з труднощами	- 8,9%

Відповіді студентів засвідчили про наявність труднощі переважно у контексті дидактичної адаптації, з якими стикаються більше половини студентів. Водночас їм складно зорієнтуватись у новому середовищі. При цьому майже третина студентів потребують соціально-психологічної підтримки через труднощі в адаптації до студентської академічної групи та відсутність друзів. Досить складним для них виявились питання, пов'язані з необхідністю самостійного проживання і планування свого життя.

Виокремлені проблеми потребуються розв'язання шляхом посилення уваги професорсько-викладацького складу та зокрема кураторів студентських груп до проблеми адаптації, допомоги студентам у подоланні виявлених труднощів.

7. На питання **«Як Ви долаєте ці труднощі?»** студенти відповіли, що вони відповіли, що:

уважно слухають поради та інструкції викладачів	- 75,7%
звертаються за порадою до куратора групи	- 59,5%
знаходять нових друзів серед студентів	- 31,3%
звертаються за порадою до старших студентів	- 18,1%
вирішують свої проблеми самостійно	- 10,9%

Як бачимо, більшість опитуваних отримують допомогу від своїх викладачів і зокрема від кураторів академічних груп. Водночас вони намагаються налагодити дружні стосунки з іншими студентами, дослухаються до порад досвідченіших здобувачів освіти. Потребує, на наш погляд, уваги наявність студентів (10,9%), які вирішують свої проблеми самостійно. Надані відповіді можуть свідчити як про відсутність, так і про наявність проблем адаптації. Тому важливим бачиться подальше вивчення цього питання з боку кураторів академічних груп та надання (за необхідності) необхідної психологічної підтримки.

5. На питання **«Чи знаєте Ви, до кого треба звертатись за допомогою в РДГУ?»** було отримано такі відповіді:

так	- 90,8%
ні	- 9,2%

Позитивним є той факт, що переважна більшість (90,8%) респондентів орієнтуються в тому, до кого можна звернутись для отримання підтримки і допомоги в університеті. Однак необхідно продовжувати подальшу роз'яснювальну роботу стосовно

цього питання, щоб всі студенти орієнтувались у системі відносин в університеті і почували себе комфортно в його освітньому середовищі.

Отримані результати опитування засвідчують про свідоме ставлення більшості студентів I курсу до вибору майбутньої професії. Разом з тим вони, як і всі інші студенти вишів проходять процес адаптації, під час якого стикають з труднощами, які традиційно стосуються звикання до дидактичних особливостей навчання, соціально-психологічних умов міжособистісної взаємодії у групі, самостійної організації власного життя.

При цьому варто підкреслити наявність сприяння адаптації студентів I курсу з боку професорсько-викладацького складу, що, на наш погляд, полегшує адаптаційну ситуацію. Оскільки період адаптації ще не завершений, то необхідно продовжувати здійснювати подальшу методичну, організаційну та психологічну підтримку першокурсників та зокрема забезпечити їх підготовку до складання заліково-екзаменаційної сесії.

01.10.2020 р.

Центр якості освіти